

Nr 374

Av herr Gustafsson i Skellefteå, om viss ändring i förordningen angående stämpelavgifter.

Det stora flertalet fastigheter i vårt land är belastade med inteckningskulder. Med de av inflationen föranledda stegringarna av fastighetsvärdet kommer ofta vid varje överlåtelse nya inteckningar att fastställas i fastigheten. Detta medför att inteckningarnas antal efter hand ökar. Det är numera ingalunda ovanligt att en fastighet besväras av 10 eller 20 inteckningar, ofta ett än större antal. Men 10 inteckningar medför 10 gånger så mycket arbete som *en* inteckning. Det rationella vore därför att byta ut de 10 mot *en* ny, vilket emellertid är förenat med svårigheter.

Inteckningarna i en fastighet ligger i regel som säkerhet för lån hos en eller flera banker, och det kan tyckas spela mindre roll, om banken har en inteckning på 100 000 kronor eller 10 på vardera 10 000 kronor. Ur säkerhetssynpunkt är det också likgiltigt, vilket alternativ som tillämpas, men ur andra synpunkter blir konsekvenserna betydande nog. Man behöver endast peka på behovet av större valvsutrymmen och utökad arbetskraft.

Men det gäller inte endast bankerna. Varje inteckning skall registreras av inskrivningsdomaren i fastighetsboken. Den minsta förändring som företages med en inteckning måste registreras i fastighetsboken. Om t. ex. ett litet område fransäljes, måste 10 inteckningar dödas i detta område. Det blir 10 ärenden hos inskrivningsdomaren med åtföljande anteckningar i fastighetsboken och bevis på varje inteckningshandling. Ett gravationsbevis på en relativt liten fastighet blir därför ofta ett dokument på både tre och fyra sidor. Då man betänker hur många fastigheter, som finns i vårt land, inser man lätt, vilken besparing i tid och arbetskraft som vunnas om gravationsbevisen förkortas till någon sida. Det är uppenbart, att det ur flera synpunkter vore önskvärt, om de 10 inteckningarna utbyttes mot en enda.

Det väsentliga skälet att så ej sker torde vara kostnadsfrågan. Sedan länge har den regeln gällt, att skuldebrevet skall beläggas med stämpel, då inteckning sökes. Stämpeln utgår f. n. efter 0,4 %. Föreskrifterna är sådana att det är möjligt att utbyta *en* inteckning mot två eller flera utan att de nya inteckningarna belägges med stämpel. Men vill man byta ut 10 gamla mot *en* ny på samma belopp, t. ex. på 100 000 kronor, måste stämpel betalas med 400 kronor. Fastighetsägaren är inte villig att göra denna utgift, och följderna blir att bankerna och inskrivningsdomarna får behålla de gamla inteckningarna.

Det borde vara överkomligt att i stämpelförordningen införa en bestämmelse av innehåll, att en ny inteckning ej skall beläggas med stämpel för det belopp, vartill inteckningar i samma fastighet eller del därav dödas vid samma inskrivningsdag. En sådan enkel åtgärd skulle med säkerhet i hög grad bidra till en rationalisering och förenkling av inteckningsväsendet.

Under åberopande av det anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om förslag till sådan ändring av stämpelförordningen att sammanläggning av inteckningar kan ske skattefritt.

Stockholm den 27 januari 1960

Henning Gustafsson
Skellefteå